

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Osztrák---magyar monarchia

A legújabb időben nagy feltűnést keltett Budapesten a székesfőváros egyik igen jelentékeny politikai és társadalmi tényezőjének pályafutása, ki a sajtó és a katolikus mozgalom terén nagy hatalommá lett. A hirtelen frontváltást, melynek jellemző vonása a zsidó-és destruktívellenes hévnek bizonyos ellanygulása, elképedéssel vették tudomásul, különösen abban a táborban, amely a jeles hit-szónokkal együtt működik. Teljesen képtelenek a nézetváltozásnak okait megállapítani.

Ismerve az ő feltétlen becsületességét, természetesen lehetetlen másra, mint teljesen tiszta indító okokra gondolnunk. A körülményeket összevetve úgy hisszük, egyáltalán nem tévedünk akkor, ha a cselekedet indokolását *abban a kérdésben* találjuk meg, amelyet a nemzeti egység kedvéért újabban *kikapcsolni* igyekeznek, de melynél a fegyverszünet fogalmának bizonyos téves magyarázata odavezetett, hogy a két ellentétes táborban levők *nem hogy közelednének, de távolodnak* és semmiképpen nem tudják egymást megérteni.

Ez nagyon *kapóra jön* azoknak, akik szívük mélyében nem a magyar lélekből fakadt, de még így is tévesen megítélt okból oly politikai alakulást óhajtanak, melyre a magyaroknak legalább 99 százaléka — legitimista és szabad királyválasztó egyaránt — gyűlölettel és megvetéssel tekint.

Kapóra jön azoknak, akik azt óhajtják, hogy *az osztrák—magyar monarchia valamely formában* (ha megnyírálva is) *visszaállítsassék.*

A *keresztyén magyarság ilyen megoldásra egyáltalán nem kapható*, tehát csak *mellékutakon* lehet annak igen nagyszámu ellenségét bekeríteni: a fegyverletévsre binni. Előkészíteni azt a pillanatot, amikor a magyarság agyműködése ismét megbénul egy pillanatra s elfogadja azt, ami senkinek sem kell.

Azonban a tábor oly *kicsiny*, hogy még e célra sem alkalmas. Fegyvertársat kell keresnie s ilyenül szivesörömet ajánlkozik az a faj, amely még nem régen lelkes köztársasági, sőt bolsevista volt s amely most ügyes taktikával mindazt a réven szeretné visszanyerni, amit elvesztett a vámon. (?)

Végtelenül sajnós, hogy ezzel a ravasz de teljesen átlátszó taktikával oly kiváló egyént is félre tudták vezetni, mint akiről itt szó van, és reá tudták binni, hogy odaadja a keresztyén újjáéledés terén való világhivatásukat — egy tál lencséért.

S még az a tál lencse is zsizsikes. Az önkínzásra való hajlam kell hozzá, hogy valaki *az egyedüli jót* szerencsétlenségünkben: azt, hogy *végre független nemzeté lettünk*, önként utánadobja annak, amit elvesztettünk: menjen az is tönkre, ha minden tönkrement. Pedig épen abban a mi régi imádságos óhaj-tásunkban van a magva a mi *feltámadásunknak*. A mi feltámadásunknak, a mi hatalmas *turdn jövönnek*.

Nekünk végre *meg kell szabadulnunk az osztrák szellemétől*, melynek természetellenes-sége — sajnós — reánk ragadt s a *„fort-wursteln“* Karsztjába vitte a mi merész nemzeti eszméinket, *gyáva megalkuvássá tette nemzeti önézetünket*: elposványosította tehetségeinket. A ránk ragadt osztrák szellem volt az, mely Czerninnek a mi területünkre pak-tált, a kassai katonai kommandó cseheivel ön-maga ellen csinált a világháboruban züllesztő propagandát, amely előtt a nagy lelkes kon-

ceptió, az isteni szikra volt a leggyűlöltebb; esuszó-mászó gondolatmenetével mindenüvé későn jött egy félórával. Amely a szegény szá-nalcmraméltó osztrákokat a züllöttségnek arra a fokára süllesztette, hogy szövetségeseinek legyen a megrablóivá.

Mi nem üzhetünk többé nyugati politikát, *kelet felé kell néznünk*, amint azt az Árpádok tették. Meg kell találnunk azt a forrást, amely-ből hi iszunk, erősekké lehetünk. Mi ezt a látóhatárt, melynek gyönyörű körvonalai most kezdenek kibontakozni, többé oda nem adjuk. Reánk a *„Gesamtmonarchie“* semmiféle for-májában *nem jelenthet erőgyarapodást*, hanem csak tervtelenséget, következetlenséget.

Mi el tudjuk képzelni a helyzet meg-oldását legitimista vagy szabadkirályválasztó alapon, de Ausztriával közösségben semmiesetre sem. A koronás királynak utóvégre köteles-sége, hogy engedjen azon ország életérdeké-nek, mellyel ősei a legrosszabbul bántak s amely mégis az egyedüli, ahol személye iránt rokonszenv mutatkozik.

Ezzel a kérdéssel foglalkozniok kell a legitimistáknak és szabad királyválasztóknak egyaránt; ennek a kérdésnek megérlelődését elő kell segíteniük úgy, hogy abból *kibúvó ne lehessen*, mert ennek a kérdésnek eldöntésével járhat egyedül a királykérdésnek mindnyájunk által kívánt *„kikapcsolása“*.

Cunningham ezredes milliárdos valutaüzlete

Bécs, okt. 15. Milliárdos valuta speku-láció tartja izgalomban egész Bécsset. A szen-záció annál nagyobb, mert az eset hőse sir Thomas *Cunningham* angol ezredes, akinek neve a háboru befejezése óta hosszú ideig nemcsak itt, hanem Budapesten is közszájon forgott, különösen akkor, amikor a szomorú emlékü magyarországi bolsevista uralom idején

Cunningham ugyszólván korlátlan felhatalma-zással tárgyalt Kun Béláékkal. *Cunningham 8 nappal ezelőtt elhagyta Bécsset és azóta nincsen róla hír.*

Az összeg, amellyel a bécsi pénzüzetek és magánbankok károsultak, állítólag *1 milliárd koronánál is több.* Szó van arról, hogy *Cunningham* adósságait az angol kormány fogja kifizetni.

A földbirtokreform

Budapest, okt. 15. A földbirtokreform végrehajtása egyes helyeken már annyira ha-ladt, hogy az Országos Földbirtokrendező Bi-zottság rövidesen áttérhet a földbirtokrende-zéssel kapcsolatos pénzügyi kérdések megol-dására is. Az erre vonatkozó előkészítés vé-gétá a jövő hétre értekezletet hívtak egybe. Ez az értekezlet fog foglalkozni a Magyar Földhitelintézet tervezetével is.

A köztisztviselők segélye

Budapest, október 15. A hivatalos lap holnapi száma közli a kormány rendeletét a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb al-kalmazottak, (nyugdíjasok, özvegyek és szü-lőtlen árvák) rendkívüli segélyének folytatola-gos engedélyezése és felemelése, továbbá egy-szersmindenkorra szóló beszerzési segélyeknek engedélyezése és a családi pótlék felemelése tárgyában.

Velencében nagy diplomáciai sikert arattunk

Az osztrákok félnek a népszavazástól

Bethlen beszámol a kormánynak

Budapest, okt. 15. *Bethlen* István gróf miniszterelnök Bécsből intézkedett, hogy a kor-mány tagjai holnap délelőtt fél órákor a miniszterelnökségen egybegyűljenek tanácsko-zásra, amelyen be fog számolni a velencei ut-eredményéről.

Magyar siker

Budapest, okt. 15. A velencei tárgyalá-son résztvevő összes delegátusok és a Velen-cébe összegyűlt összes publicisták általánosán elismerték, hogy *Magyarország diplomáciai sikert aratott Velencében.* A magyar delegá-tusokat politikai személyiségek szerencsekívána-tokkal és üdvözlő táviratokkal halmozták el. A konferencia elfogulatlan résztvevői között az a felfogás alakult ki, hogy Magyarország, bár Ausztria javára igen fájdalmas területi enged-ményeket tett, diplomáciai téren a rekompen-zációknak széles lehetőségét nyerte. *Magyar-ország helyzetében lényeges változás állott be a velencei egyezmény folytán és a közép-európai nemzetek konstellációjában olyan el-tolódás történt, aminek következményei ma még beláthatatlanok.*

Az osztrákok nem akarják vállalni a népszavazást

Bécs, okt. 15. Az osztrákok azt mondják, hogy az antant megdöntötte az általa diktált békét. A népszavazás alá bocsátandó területen osztrák vélemény szerint 27500 német, 19000

magyar és 2000 horvát van, — Osztrák poli-tikusok szerint *az osztrák parlament nem járulhat hozzá a velencei megegyezéshez*, amely Ausztria rovására népszavazást rendelt el.

Bécs, október 15. A „N. Fr. Pr.“ írja: Fájdalom, az antant nem tartotta meg telje-sen adott szavát. Ausztria és Magyarország között azonban újból meg kell találni a nor-mális viszony útját és vissza kell térnie a bi-zalomnak és a kölcsönös egyetértésnek.

Olaszország baráti viszonyt kíván velünk

Róma, okt. 15. Az egész olasz sajtó el-ismeréssel nyilatkozik a velencei konferencia sikeréről. Az „Idea Nazionale“ újra részletesen felsorolja a magyar álláspont érveit. *Rattignac* vezércikkét irt a „Tribuna“-ba, amely szerint Olaszországnak különös oka van arra, hogy szoros kapcsolatot tartson fenn magyarokkal. A háboru után Olaszország volt a magyar kereskedelem részére az első piac, amelyet a rapallói szerződés után sajnós el kellett ve-szíteni Olaszországnak. Ennek következtében a magyar piac szabad prédája lett az olaszok sarkában leselkedő idegen versenytársaknak, akik természetesen nem szüntek meg feléb-reszteni és fenntartani a magyarokban a fel-ébredt olaszellenes gyanakodást. Örvedetes dolog, hogy Olaszországnak a nyugatmagyar-orzsági kérdésben való közvetítése visszaadta a magyaroknak az olaszok iránti bizalmát. Az olasz kormánynak az lesz a feladata, hogy kö-vetkezetesen ápolja Magyarországgal szemben a jóviszonyt.

A cseh sajtó félti a trianoni békeszerződés sérthetlenségét

Prága, okt. 15. A cseh sajtó meglehetősen kishitű véleményekkel van a nyugatmagyarországi kérdésben létrejött megegyezésről. A nemzeti szocialista irányú „Cseszko Szlovo” így ír:

Ausztriában senki sem lelkesedik az olasz közvetítésért. Azt sem fogadják valami melegen, hogy Olaszország ellenőrzést gyakorol Nyugatmagyarország átadása körül, mert a magyar-olasz viszony sokkal bensőbb, sem hogy Olaszország adott esetben felléphetne Magyarországgal szemben. A nyugatmagyarországi kérdés továbbra is holtponton marad.

A „Wenkow” a következőket írja: A magyar politika olyan eredményeket ért el, amelyek igen veszélyesek lehetnek, mert a magyar urak rájöttek arra, hogy a trianoni békeszerződésből lehet valamit lealkudni s ezután arra fognak törekedni, hogy újabb réseket üssenek rajta.

A pártok erőviszonya

Budapest, okt. 15. Liberális oldalon írják: A nemzetgyűlést pénteken összehívják s akkor már az új pártok szerint fog kialakulni a helyzet. Az egységes kormányzópártnak előreláthatólag 140 tagja lesz, ezzel szemben az ellenzék 70 tagot fog számlálni.

Budapest, okt. 15. Keresztyén forrásból vesszük: A külügyi bizottságot szerdára hívják össze, hogy a miniszterelnök a velencei tárgyalások eredményéről beszámoljon. A kormányválság addig mindenestre stagnálni fog. Nem valószínű, hogy nagyatádi Szabó István földmivelésügyi miniszter ellenzékbe kerül annál is kevésbé, mert Berthlen István gróf miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy nagyatádi Szabó megtartsa tárcáját. Az esetben, ha a pártvezér ellenzékbe menne, valószínűleg mintegy 50 képviselő követné.

Demokrácia és keresztyénség

Budapest, okt. 15. Dörmötör Mihály, az ismeretes tíz pont szerzője a pittsburgi „Magyar Híradó” budapesti tudósítójával beszélgetett, akinek kijelentette, hogy a nemzet öríási többsége a tíz pont mellett foglal állást. A szó legtisztább értelmében keresztyének és a szó legtisztább értelmében demokraták letünk. Ma már túlhaladott álláspont, hogy a keresztyénség kizárja a demokráciát, vagy viszont. (Ugy van, a keresztyén vallás a tiszta demokráciát tanítja, nem azt, amit ma a zsidók demokráciának neveznek, ami voltaképpen nem más, mint a zsidók részére biztosított kiváltságos helyzet. — Szerk.)

Kihallgatáson a Kormányzónál

Budapest, okt. 15. Ma délelőtt Apponyi és Andrássy kihallgatáson jelentek meg a Kormányzó előtt bizonyos igen fontos s a legutóbbi események által időszerűvé vált kérdések ügyében.

A portorosei konferencia

Budapest, okt. 15. Az október 24-én kezdődő portorosei konferenciára a magyar delegáció Gratz Gusztáv volt külügyminiszter vezetésével október 22-én este indul el Bécsből.

Orosz-lengyel egyezmény

London, okt. 15. A Petit Parisiennek táviratozzák: Moszkva és Varsó között hosszas tárgyalások után létrejött a gazdasági szerződés. Az orosz bolsevik kormány megígérte, hogy pontosan fogja teljesíteni a rigai szerződés rendelkezéseit, viszont a lengyel kormány kötelezettséget vállalt, hogy nem fogja térni a lengyel területen az antibolsevista propagandát.

A szerb király Belgrádban

Bécs, okt. 15. Belgrádi jelentések szerint Sándor király és Pasic miniszterelnök október 19-én érkeznek vissza Belgrádba. A nemzetgyűlést október 20-án délelőttjére rendes ülésre egybehívták.

Az angol-magyar tartozások rendezése

Felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatalt állítanak fel

Budapest, okt. 15. Az angol-magyar tartozások és követelések rendezése ügyében Valkó Lajos államtitkár, a pénzügyminiszterium jelenlegi vezetője napokon keresztül tárgyal Londonban. A tárgyalásokon rendezték az angol-magyar tartozások ügyét, de nem zárták le a tárgyalásokat, hanem néhány kérdés elintézése miatt függőben tartották.

Ezeknek a tárgyalásoknak alapját a trianoni békeszerződés 231-ik §-a irányítja, amely szerint minden győző és legyőzött ország egy felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatalt állít fel, amely hivatal az állampolgárok magánkövetelését felül vizsgálja, megkísérli a felek között az egyezséget és az elismert tartozásokat az illető államok a clearing office útján egyenlíti ki.

Az angol kormány megbízásából Eggerton Grey, az angol clearing office vezetője Budapestre érkezett, hogy a pénzügyminiszterium vezetőjével az angol-magyar tartozások rendezéséről megindított tárgyalásokat befejezze és a magyar clearing office megszervezésének ügyét hivatalos képviselőjével megbeszélje. Az angol pénzügyi kormány megbízottja két napon keresztül tárgyal magyar hivatalos személyiségekkel. Ma délután fejezték be a tárgyalásokat, írásba is foglalták azokat a megállapodásokat, amelyek értesülésünk szerint a trianoni békeszerződésben megállapított feltételeknél megoldást eredményeztek.

podásokat, amelyek értesülésünk szerint a trianoni békeszerződésben megállapított feltételeknél megoldást eredményeztek.

A mai tárgyalás eredményeképpen nosokára megszervezik a magyar felülvizsgáló és kiegyenlítő hivatalt, amely a londoni hasonló célu hivatallal együtt fogja végrehajtani az angol-magyar tartozások rendezése ügyében létrejött egyezményt. Ha a két clearing office a vitás tartozásokra nézve nem tudna megegyezni egymással, összeül Londonban az ott székelő vegyes döntőbíró és itélkezik a felmerült vitás ügyben. Ennek a bíróságnak elnöke Lover hollandi jogtudós, angol bírja Heber-Hart, a magyar bíró pedig ennél a nemzetközi döntőbírósnál Zoltán nyugalmazott igazságügyminiszteri tanácsos.

Az angol-magyar egyezménynek írásbafoglalt megoldásai csak feltételes jellegűek. Ugy az angol pénzügyi kormány megbízottja, mint a magyar pénzügyminiszterium vezetője a két kormány elé terjesztik a megállapodásokat és azok jóváhagyásától függ, az egyezmény érvényesség. A kormány hozzájárulása után, amire természetesen nincs is kétség, Magyarországon és Angliában a parlamentek elé terjesztik az egyezményt becikkelyezés végett.

Csak részben fogadják el a felsősziléziai javaslatokat

Izgalom a népszavazási területen - A Wirth-kormány lemondása -

Páris, okt. 15. A népszövetség tanácsának a felsősziléziai kérdésről készített javaslatát csak részben fogadja el az antánt. A határmegállapításra vonatkozó részt, ami teljesen egyezik a versaillesi szerződéssel, valamennyi hatalom magáévá teszi, a gazdasági kötelezettségekről szóló részt azonban nem. Emiatt angol kivánságra elhalasztják a javaslat közzétételét.

Berlin, okt. 15. A „Berliner Tagblatt” beutheni jelentése szerint a népszövetség tanácsa határozatának következtében a felsősziléziai népszavazási területen nőttön-nő az izgatottság.

A berlini lapok egyes csoportok lefegyverzéséről adnak hírt. Plessben és Mitrovitzán a lengyelek a konferencia eredménye tudomásukra jutása után azonnal kitűzték a lengyel zászlót, de Plessben ismét be kellett vonniok. Lengyel katonái titkos szervezetek tovább folytatják működésüket. Plessben állítólag sok polgári ruhába bujtatott lengyel katoná idözik.

Német részről óva intik attól a német lakosságot, hogy ha bármi történik is, megfontolatlan cselekedetekre ragadtassa magát.

Berlin, okt. 15. A pártelnökök konferenciát tartottak csütörtökön este és kimondták, hogy a kormány nem mondhat le mindaddig, amíg be nem számol a felsősziléziai kérdésben követett politikájáról a birodalmi gyűlésnek és

felelősségét teljesen nem tisztázza. Ehhez a határozathoz valamennyi párt hozzájárult.

Bécs, okt. 15. A „Neue Freie Presse” jelenti Berlinből: A Wirth-kormány aznap adja be lemondását, amelyiken hivatalosan tudomására adják a népszövetség döntését a felsősziléziai kérdésben. Hogy újból Wirth nyere megbízást kormányalakításra, az a birodalmiülés pártjaitól függ a pártok véleménye pedig nagyon megoszlik ebben a kérdésben.

Páris, okt. 15. A lapok a felsősziléziai kérdés megoldásáról írva egyhangulag örömlüknek adtak kifejezést, hogy a Népszövetség tanácsa minden befolyástól mentesen hozott döntése megfelel az igazságosságnak és hogy London és páris között teljes az egyetértés a döntés végrehajtásának módozatniban. A lapok véleménye az, hogy a sok nehézséget előidézett kérdés egyöntetű megoldása megnyitja az utat valamennyi szövetséges sikeres együttműködése felé az ujjaépítés kérdésében.

Berlin, okt. 15. Oppelnből jelentik: A szövetségközi népszavazó bizottság kiáltványban felhívta a lakosságot, hogy fogadja rendben és nyugalomban a népszavazó bizottság döntését. Azokat a lapokat, amelyek izgató hangon írnának, elkobozzák. Tilos mindenféle nyilvános tüntetés, bárki, bárminő céllal tervezze is.

Véletlen szerencsétlenség

Prokopovics századost felmentették

A debreceni katonai törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Mánya Márton őrnagy hadbíró elnökletével Prokopovics Leó százados ügyét, akit a nyáron a DMKE épületében történt ismeretes végzetes szerencsétlenségből kifolyólag gondatlanságból okozott emberölés miatt vádolt a katonai ügyészség.

A vádirat szerint ezt azzal követte el, hogy július 20-án délelőtt a DMKE épületének egy második emeleti szobájában egy töltetlennek hitt botfegyverrel Heiling Ferenc főhadnagyot, aki történetesen ott tartózkodott, véletlenségből meglötte s az még a kórházba szállítás közben kiszenvedett.

A tegnapi főtárgyaláson Prokopovics százados kijelentette, hogy az ő legjobb hite szerint azt vélte, miszerint a puská nincs megtöltve, mert az elkobzott fegyverekből a töltényeket mindig kiszedik. Amikor a fegyvert kézbevette, csövével lefelé tartotta azért, hogy

esetleg el ne süljön. Heiling főhadnagy akkor lépett be a szobába s a fegyvert már nem volt ideje félrefordítani, az váratlanul elsült s a cső felcsapódása következtében a golyó a szerencsétlen főhadnagyot halálosan eltalálta.

A kihallgatott tanuk egybehangzóan megerősítették Prokopovics vallomását és igazolták, hogy őt felelősség nem terheli, mert az előírások óvószabályokat megtartotta s ennélfogva a szerencsétlenség a végzetes véletlennek tulajdonítható.

A bizonyítási eljárás befejezése után Csűrös dr csendőrszázados, katonai ügyész mondta el vádbeszédét, Bodroghy László őrnagy, védő pedig Prokopovics felmentését kérte a tanuvallomások alapján.

A bíróság ítéletét délben hirdette ki Mánya őrnagy hadbíró, amely szerint a katonai törvényszék nem látta bebizonyítottának a vádat s ezért Prokopovics Leó századost tényálladék hiányában felmentette. Az ítélet jogerős.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!

A magyar kultúra válsága

Irta és a debreceni tanári kör közgyűlésén elmondta:
Dr. Bessenyei Lajos elnök.

Tisztelt Tanárkör!

Hivatalosan, katonai és diplomáciai formák között a háború bevégeződött; letették innen is, tulnan is a gyilkoló fegyvereket, a legbarbárabb és legvérengzőbb hadigépek megszüntek működni és állítólag újra itt van a béke korszaka. De ez nem így van: önámítás lenne, ha magunk hinnénk benne és csalás volna, ha másokkal akarnók ezt elhitetni. Hogy is lehetne béke, mikor a hazugsággal győzők olyan egyoldalú szerződéseket diktáltak ránk, a valójában le nem győzöttekre, amelyeknél erőszakosabbakat, jogtalanabbakat, ingerlőbb és lázítóbb feltételeket nem ismer a több ezer évre terjedő világtörténet. A népvándorlás útján kirajzott keleti nomád hordák, a világbiro és vasszívű római császárok nem bántak olyan méltatlanul és megalázóan az igazán levert, igába hajtott népekkel, mint velünk magyarokkal, a trianoni álgőzők. Ennélfogva semmi sem természetesebb, mint az, hogy a háború tovább folyik, fegyverek nélkül, gépek nélkül, mozgósított seregek nélkül, de tényleg mégis tovább folyik szerte a világon.

Különösen nálunk dul ez a háború utáni háború, ahol országunk elvesztett kétharmadrészeért küzdünk szüntelenül — s talán mondhatjuk? — fokozódó hévvel és buzgósággal. De míg a többi népeknél csupán a gazdasági feszültség az egyedüli ellenség, amivel a millióknak meg kell verekedniök, addig nekünk, magyaroknak, a pénzbeli leromlás kijavítása mellett még az elszakadt területek visszahódítását is meg kell csinálnunk. Kettős ellenség ellen hadakozunk hát és valljuk meg, mind a kettő igen-igen erős. Hiszen a drágaság akkora nálunk, hogy szinte ebben a tekintetben is vezetünk és alig egy-két államban rosszabbak még a mi financiai viszonyainknál is az állapottok. Az ezeréves határok visszaszerzése pedig ma még az álmok honának ábrándképei közé tartozik, amiről nem is sejthjük: mikor és mennyi fog belőle valóra válni?

De azért a vérengző háború, ez a háború utáni háború, folyik nálunk szakadatlanul. S a legfőbb fegyver benne, amibe vetjük egyelőre minden bizodalunkat: a kultúra hatalma, a magyar műveltség fensőbbisége. És azt teljes joggal vallhatjuk, hihetjük és hirdethetjük: ha a magyar kultúra megtartja a környező utódállamokkal szemben a maga elsőbbségét, akkor a magyar igazság napja előbb, vagy utóbb, de egyszer bizonyosan fel fog ragyogni. Csak hogy egy kultúra csak akkor élhet és virágozik, ha azt megbecsülik; megbecsülik őt magát is önmagáért, s meg a munkásait a kulturának végett fáradságukért. A kultúrát szeretni kell, érdekében szellemi és anyagi áldozatot kell hozni, azért épen úgy kell élnünk és halnunk, mint hazánkért, ha élvezni akarjuk neki a gyümölcsét, ha érezni kívánjuk áldásait, ha földi létünk földi védelmezőjévé óhajtjuk őt avatni.

S ha most ebből a szögpontról vesszük vizsgálat alá a magyar kulturát, a mi kulturánkat, lehetetlen el nem szomorodnunk az észlelt jelenségek felett. Könnyen megállapítható, hogy sem magának a műveltségnek, sem hivatott munkásainak az értékelése nem üti meg azt a mértéket, amelyet pedig, habár mint legalacsonyabbat is, de okvetlenül el kellene érnie. A szellemi munka anyagi díjazása és ezzel kapcsolatosan erkölcsi megbecsülése is a testi teljesítményekhez képest erősen aláhanyatlott. Erre — gondolom — nem szükséges itt adatokat felsorolnom, hiszen az élet és a napilapok bőségesen szolgáltatják az összehasonlító számításokat. Bár egy pillanatra sem felejtjük el azokat az irtózatosságot, szinte beláthatatlan akadályokat, melyek egy kielégítő arányosság létesíthetőségét gátolják és amelyekkel — látjuk — sisiphusi küzdelmeket vívnak az illetékes tényezők, mégis mi, a kultúra munkásai kénytelenek vagyunk megdöbbenve rámutatni azon kulturális valutacsökkenésünkre, amely, ha folytatódik, könnyen szellemi életünk magas százaléku devalvációját fogja előidézni. Ezek a jelenségek még mindig a kommunis-

mus maradványai és busító emlékei, a kommunizmusé, mely társadalmi kisiklás a kultúra sebesen rohanó gyorsvonalát egy végzetes katasztrófába döntötte nálunk is, másutt is.

Ezzel szemben a környező utódállamokban buzgó igyekezettel törekszenek a szellemi munkások anyagi helyzetét orvosolni és megélhetésüket biztosítani. Napról-napra hallunk adatokat, melyek ezt a tényt igazolják. Hát vajjon, kérem, mi lesz ennek a visszas helyzetnek, ha az állandó marad, a következménye? Ha nálunk mindig hanyatlik és szomszédainknál mindig emelkedik a kultúra munkásainak, a szellemi munkának, a megbecsülése, akkor — ugy-e — nemsokára beáll az az időpont, amikor a magyar műveltség vezető ereje, fensőbbiséges szintje, győzelmes hatalma lesüllyed, illetőleg amazoké felemelkedik az egyenlőség fokához és ettől kezdve soha, de soha nem lehetne semmi reményünk a fellámadáshoz. Ha egyszer kulturánk, ezeréves és diadalmas kulturánk inferisritásba kerülne, akkor az már a bizonyos halál, az örökös megsemmisülés lenne...

Forduljunk el ettől a döbbenetes képtől. De vonjuk le és vonassuk le mások által is,

A románok nem respektálják a magyar utlevelet

Budapest, okt. 15. Kellemetlen meglepetési éri azokat a csonkamagyarországi utasokat, akik román imperium alatt levő területekre akarnak menni. A román határrendőrség annak ellenére, hogy utlevelei teljesen *rendben vannak* és hogy a budapesti román konzulátus *látta-mozta azokat, nem engedik meg nekik a határ átlépését*. Azok az utasok ellenben, akiknek

minden magyar által, azt a tanulságot, hogy itt segíteni kell; gyökeresen, halaszthatatlanul, eréllyel, meggyőződésből és hitből. Meg kell értetnünk a közszel, kicsinnyel és naggyal, szegénnyel és gazdaggal, kormányzókkal és kormányzókkal egyaránt, hogy ez nem a mi társadalmi osztályunk zsebügye, hanem az egész magyar nemzet lenni — vagy nem lenni — kérdése. Nem alamizsnát koldulunk jó — vagy rosszkedvű adakozóktól, hanem a magyarság lélekharangját kongatjuk: jertek, jertek mindnyájan és segítsétek ezt a nehéz beteget, ezt a haldokló szerencsétlen új erőre kapatni, meggyógyulni, élni és diadalt aratni.

Tisztelt Tanárkör! Most, midőn egy évi súlyos idők után magam is és tisztársaim is az alapszabályok értelmében visszaadjuk a közgyűlésnek megbízásunkat, nem tudtam fontosabb, magyar lelkemhez és tanári hivatásomhoz közelebb eső, mindenesetre Önöket is mindeneknél jobban érdeklő ügyre a figyelmüket terelni, mint a magyar kultúra válságára. Szeretném, ha akármilyen kis mértékben is, de nem hiába beszéltem volna.

Szívesen köszöntve a megjelenteket, az alakuló gyűlést megnyitom.

román utlevelük van, akadálytalanul átléphetnek. Ennek a tilalomnak a következtében az átlépő állomásokon nagyon siralmas a helyzet, mert a gyanútlan utasok nagyrésze nincsen abban a helyzetben, hogy újra megkísérelje az utazást és így ott várják meg a bukaresti táviratot, amely megszünteti ezt a lehetetlen tilalmat.

Az amerikai különbéke

London, okt. 15. (Szikratávirat). A Reuter-Iroda jelenti Washingtonból: Cnox szenátor elhunyt a következtében a magyar, német és osztrák békeszerződések ratifikálását a kongresszus csak a jövő héten tárgyalja.

Az egyetemi építő-bizottság ülése

Az egyetemi építő bizottság tegnap Tóth Lajos kultuszállamtitkár elnökletével bizalmas ülést tartott, amelynek részleteiről beavatott forrásból a következőket sikerült megtudnunk:

A délelőtti ülés folyamán szóba kerültek az építkezési ügyek és tárgyaltak az elhelyezésekről is. Itt szönyegre került Dr. Frater Imrének a mult tanácsülésen elhangzott jelentése, melyben a közkórházi állapotokról szólt. A bizottság megállapította, hogy a jelentés csak egyoldalról nézi a dolgokat és így pótlásokra szorul. Különben a tanács által elrendelt vizsgálatnak a bizottság mindenben aláveti magát.

Az építkezés befejezése előreláthatólag 1924-ben lenne. A költségek kb. még 375 millió koronára rughának. Az elkészített épületek fokozatosan adatnának át a 1922-23. években, míg az 1924. évben az egész építkezés befejezést nyerne.

Az egyetemi tanárok lakásügyénél Bárzy Dezső miniszteri tanácsos ismertette a helyzetet. A tanári lakások építését a kultuskormány belekapcsolta a kislakások építési programjába, mely szerint 18 kis lakás épülne.

Ezeknek építési költsége egy fedezettnek, mint a többi kislakások költsége. Ennek folytán a 18 kislakás építése 10,800,000 koronába kerülne, melyből 5 millió 750 ezer koronába kerülne a kormány bocsátana rendelkezésre, míg 5,500,000 koronát a város kölcsön útján adna. A kamatot a kultuskormány garantálná és úgy fedeznék a kölcsönt, hogy egy lakás évi bére 17,500 korona lenne.

A délutáni értekezleten ezt a tervet ismertették az egyetemi tanárokkal, akik közül 26 jelentkezett a megépítendő 18 kislakásra.

Az Augusztus-szanatóriumhoz kivezető vilamos megépítése tárgyában végleges döntés nem történt. A közigazgatási bejárás a költségvetés után megtörténik. Legközelebb azt a kérdést fogják tisztázni, hogy a kormány az építési költséget tőke hozzájárulással vagy kamatgaranciával óhajta-e megtéríteni.

Szerbia kölcsöne

Grác, okt. 15. A „Grazer Tagespost“ jelenti Belgrádból: Kumanudi pénzügyminiszter tegnap este Párisba és Londonba indult, hogy ott 500 millió aranyfrank államkölcsönt szerezzen.

Látszat-szovjet

Koppenhága, október 15. Finnország moszkvai képviselője tegnap visszaérkezett Helsingforsba. Elmondta a Hufhudstagbladed munkatársának, hogy a szovjet uralom egészen visszatér a régi polgári gazdálkodáshoz. Minden kezd visszatérni a régi rendszeres keretek közé, csak a címeket és megjelöléseket nem vette még le a kommunista uralom és gondosan ragaszkodik ahhoz, hogy legalább a látszat megmaradjon.

Zavargások Bécsben

Bécs, okt. 15. Ma ismét nagy sereg asszony és gyermek lepte el a X. kerület utcáit és hangos szóval tiltakozott a drágaság ellen. A Grill-kávéház előtt nagy tüntetésre került a sor, mert azt híresztelték, hogy ez a kávéház a lánckereskedők és árdragítók állandó gyülekező helye. A tömeg beverte a kávéház ablakait, de a további kihágásokat a megjelent rendőrség megakadályozta. Több embert elfogtak.

A tüntetők tovább vonultak és a kereskedőket arra kényszerítették, hogy üzleteiket zárják be. A esőselék ezt az alkalmat lopásra használta fel. A tüntetésben főleg asszonyok vettek részt. Ugy látszik, hogy a tüntetés kommunista agitátorok műve, akik a tömeget erőszakosságra izgatják. A rendőrség széleskörű intézkedéseket tett a további rendezettség megakadályozására.

Földet kapnak a cseh légionáriusok

Prága, okt. 15. A cseh légionáriusoknak a nemzetvédelmi-minisztériumnál bejelentett panaszai következtében a prágai földhivatal utasította a trencsénteplici kirendeltséget, hogy mindazon legionáriusoknak, akik a felvidéki kényszerbörtönök alá eső földbirtokokra igényt tartanak, haladéktalanul tárgyalja le kérésüket és október hó végéig adják ki a földeket azoknak, akik arra igényt tartanak.

NAPI HIREK

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órákor predikál Könyves Tóth Kálmán lelkész, délután 5 órákor predikál Konrad Zoltán h. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órákor predikál Konrad Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órákor predikál Nagy István vallásitanító lelkész, délután 2 órákor predikál Varga Jenő s. lelkész. Kossuth-utcai templomban délelőtt 8 órákor újfasági istentiszteleten pred. Kovács János vallásitanító lelkész, délelőtt 10 órákor predikál Szele György lelkész, délután 2 órákor gyermekistentiszteleten predikál Baka Béla segédlelkész, délután 5 órákor predikál Nagy István vallásitanító lelkész. Arpádtéri templomban: délelőtt 10 órákor predikál Dr Révész Imre lelkész, délután 2 ó. predikál Papp Kálmán teológus. Ispóty-templomban délelőtt 10 órákor predikál Gábor András s. lelkész, délután 2 órákor predikál Márton Sándor s. lelkész, Homokkerti imaházban délelőtt 10 órákor predikál Kántor József vallásitanító lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órákor predikál Baka Béla s. lelkész.

Vasárnapi iskolák a következő helyeken tartanak: Egyháztér 17. sz. az egyház tanácstermében d. e. 11 órákor, Dóczy intézetben délelőtt 9 órákor, Kossuth u. 75. sz. délelőtt 9 órákor. Homokkerti imaházban délelőtt 11 órákor, Nőegyleti Árvaházban délelőtt 9 ó. Pacsirta-u. iskolában délelőtt 9 órákor, Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órákor, Csop u. leányiskolában délelőtt 9 órákor, Eötvös u. iskolában d. u. 2 órákor Diakonissza Otthonban d. e. 9 órákor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele délután fél 4 órákor, a ref. egyház tanácstermében, (Egyháztér 17. sz.)

A róm. kath. templomban (16-án) délelőtt fél 7, 11 és fél 12 órákor csendes misék. Fél 10 órákor nagy mise, utána szent beszéd — Dlután 3 órákor litánia, és szent olvasó. 4 órákor sz. beszéd utána Szent József ájtatosság.

Az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) folyó hó 16-án, d. e. 10 órákor Jónás András h. lelkész végzi az istentiszteletet.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter Harkó Lajos erdőmérnököt főmérnöké kinevezte. Harkó főmérnök kiváló ügybuzgósággal vezeti az erdőhivatalt, épen ezért kinevezését általánosan nagy meglepéssel fogadják.

— **Vadász Emil a Hortobágyon.** Vadász Emil gazdasági főintéző a napokban hivatalos uton volt a Hortobágyon. A főintéző ezen utja alatt átadta a Papler-féle 3850 holdas városi birtokot az új bérnök: Dr. Balogh Jánosné Gódyényi Ilonának, majd megtekintette a város állat állományát is.

— **A hősök sirjait gondozni kell.** A belügyminiszter leiratot intézett valamennyi községhez és városhoz, melyben elrendeli, hogy a hadisírok megfelelőképen gondoztassanak. A városi tanács figyelmét most újra felhívjuk a Ferenc Salvator barak kórház mellett levő hadisírokra, melyek bizony oly elhanyagolt állapotban vannak, hogy az idén már a kegyetlen emberek a sírokat felkapálták s mint azt nemrég megirtuk, a nyáron krumpli virágozott a felkapált sírokon. Ezek is, akik itt alusszák örökalmukat, ezek is hősi halottai a világháborúnak és a sirjuk elhanyagolása sérti a kegyeletet.

— **A Tisza-omléknapról.** Tegnap számunkban hírt adtunk, hogy a Tisza István szoborbizottság okt. 31-én nagyszabású Tisza-omléknapot tartását tervezi. A fényes és nagyszabásúnak ígérkező emléknap megrendezésének előmunkálatait Miskolczy Lajos főispán és Márk Endre th. bizottsági tag, mint a szoborbizottság elnökei, már megkezdték.

— **A kormány jóváhagyta a szegényügyi szabályrendeletet.** Még az egyik 1920. évi közgyűlés módosította a város szegényügyi szabályrendeletét. Ezt a módosítást jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszter elé. Most a miniszter a módosításokat helyben hagyta és az ügy iratait leküldte a városnak.

— **Eljegyzések.** Rosenfeld Sándor—Weisz Regina, Stern Leon—Kupferstein Irma, Czinege Kálmán—Vincze Johanna, Kanizsa István—Czinege Mária, Sipos Gyula—Tar Eszter, Kis Lajos—Salánki Margit, Vilmányi János—Faragó Mária, Berkes István—Vince Mária, Szabolcsa György—Tornyai Lúdia, Sári József—Ondok Erzsébet, Csarkó Vinca—Vékony Vilma, Jávor Gyula—Pécsi Erzsébet, Marton Lajos—Répási Mária.

— **A szegényház lepedői.** A szegényház gondnoka értesítette a városi tanácsot, hogy 4 lepedő a szegényházból eltűnt. A tanács a feljelentést megtette az államrendőrségen, ahol nyomozást indítanak a tolvajok ellen.

— **39-esek összejövetele.** A volt 39. gyalogezred tényleges és tartalékos tisztjei tegnap délután a Bikában Wolff tábornok elnöklése alatt összejövetelt tartottak. Lépes ezredes indítványára a szép számmal megjelent bajtársak elhatározták, hogy az ezred hőseinek emlékére, valamint a bajtársi szellem ápolására november 12-én emléknapot rendeznek.

Az ünnepség a Pavillon-laktanya előtt istentisztelettel kezdődik, utána az ezred tisztjei gyűlést tartanak. Tervbe van véve gyűjtés is, délután pedig a Hősök Temetőjében az elesett bajtársak emlékének fognak áldozni.

Az előkészítő bizottság kéri a Debrecenben tartózkodó bajtársakat, hogy a jövő szombaton, 22-én mennél nagyobb számmal jelenjenek meg a Bikában tartandó megbeszélésen, a vidékieket pedig, hogy címüket tudassák Hamann Miklós századdal (Debrecen, Körlet-parancsnokság.) Az ünnepély védnökéül József főherceget, a 39-esek szeretett volt parancsnokát kéri fel s egész biztosra vehető, hogy a főherceg, aki a haretéren megosztotta velük a szenvedést, most örömmel is részt fog venni.

— **Sajtógyűlés.** A mai vasárnapra a vármegyei ház dísztermébe meghirdetett sajtógyűlés Bernolák Nándor népjóléti miniszter akadályoztatása miatt későbbre halasztatik.

— **Jelentkezzenek a közsegélyre szorulóknak!** A nagyméltóságú magy. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 43329.—X.—921. sz. rendeletével a szegényügy országos rendezéséhez szükséges statisztikai adatok összeírását rendelte el. Felhívom evégből városunk területén tartózkodó azon 14 éven felüli egyéneket, akik teljesen munka- és keresetképtelenek, kik mint ilyenek közsegélyt kapnak vagy a közsegélyre rászorulnak, illetve amennyiben személyes jelentkezésre képtelenek, azok hozzátartozóit, valamint azon nem teljesen munka- és keresetképtelen 14 éven felülieket, akik valamely ok (betegség, baleset, sebesülés vagy testi fogyatkozás) miatt nem képesek a megélhetésükhöz kellő keresetet maguk részére teljes mértékben biztosítani s így részben a közsegélyre vannak rászorulva, hogy összeírásuk végett Debrecen szab. kir. város előjáróságánál, Kossuth-u. 20. sz. a. (rendőrségi palota) földszint, 32. ajtószám alatt október hó 29-ig a hivatalos órák alatt jelentkezzenek. Rostás István, a városi előjáróság vezetője.

— **Sakkmérkőzés.** Holnap, hétfőn délután fél 5 órákor kezdődik a Kereskedelmi Csarnok által e nyáron rendezett bajnoki sakkverseny győztesének döntőmérkőzése. Dalmy Barna és Kuicsár Kálmán a bajnoki oklevélért 4 játszmát váltanak. A mérkőzés a Kereskedelmi Csarnok külön termében lesz délutánoként fél 5—fél 9-ig. Csak a Csarnok és a Debreceni Sakk-kör tagjai látogathatják.

— **Ebkiállítás.** Az Országos magyar foxterrier és tacsikótenyésztők egyesülete az Arany Bika dísztermében vasárnap országos egynapos ebkiállítást rendez az egyetemi menza javára. Délelőtt 9 órától 1 óráig a kiállított ebeket, bírálják meg, délután fél 3 órákor műkotoréverseny lesz élő borzokkal és rókákkal.

Kérelem!

Az Országos Református Lelkész Egyesület f. évi október hó 26-án Debrecenben tartja meg közgyűlését. Csonka-Magyarország különböző részeiről körülbelül 200 református lelkész fog városunkba érkezni.

Kötelességünk a messze vidékről érkező lelképásztorok elszállásolásáról gondoskodni.

Szeretettel kérjük azért azon polgártársainkat, akik a vidéki lelkészek elhelyezése ügyében támogatni képesek, hogy természetbeni szállást felajánlani, vagy az elszállásolás költségeihez pénzbeli adományaikkal hozzájárulni s ezen körülményt dr. Balla Bertalan tb. tanácsnoknak (városi adóhivatal, Kossuth-utca 4. sz. l. em. 9. sz. ajtó) bejelenteni sziveskedjenek, hol a pénzbeli adományok is átvételnek.

A természetbeni szállások október hó 25-én és 26-án vételnek igénybe.

Az elszállásoló bizottság.

— **Sebesebben járnak a gyorsvonatok.** A magyar államvasutak a gyorsvonatok sebességét 70 kilométerre akarja emelni, mihelyt a pályatestek javítása megtörtént.

— **Az Egyetemi Kör** tegnap délután tartotta meg alakuló közgyűlését, amelyen az egyetemi polgárság önmagához méltó komolysággal választotta meg vezetőit. Elnök Német Károly bölcsészethallgató, főtitkár Szabó István joghallgató lett. Előzőleg a bölcsész és jogász szakosztályok alakultak meg. A bölcsészeti szakosztály elnöke Dobránszky Sándor, alelnöke Sziklay Ilona, jegyzője Kornya Sándor lett. Jogászelnöké Szarukán Istvánt, alelnökké Fuhrmann Bélát, vigalmi elnökké pedig Szép Gézát választották meg. Az újonnan választott vezetőség garancia arra, hogy az egyetemi polgárság helyes irányban fog haladni jövőre nagy feladataira való előkészítésében.

— **Házasságkötések.** Balogh Ágoston—Magyarosi Katalin, Krasznai Ferenc—Szabó Róza, Jónás Mihály—Sipos Borbála, Gergely József—Fekete Mária, Sarkadi Béla—Balogh Juliánna, Farkas Albert—Nagy Juliánna, Lövey István—Váci Róza, Pataky András—Jósa Juliánna, Mór András—Cina Mária, Ajben János—Pócsi Juliánna, Juhász Béla—Óváry Eszter, Barna Ferenc—Hegedüs Juliánna, Buczi Kálmán—Labanc Zsuzsanna, Galgóczi Lajos—Csige Mária.

— **A nyírvízlecsapoló társaság ülése.** A társaság hó 19-én, szerdán délelőtt 10 órákor a városháza kistanácstermében ülést tart.

— **A drágasági segélyek.** Most számolt el a városi tanács a városi tisztviselők és alkalmazottaknak kifizetett háborús és drágasági segélyekről, amelyeket az állam helyett a város előlegezett. Tekintélyes summa ez, összesen 3 és fél millió korona, mely összeg megtérítését kérte a város a belügyminisztertől.

— **A magán polgári iskola tandíjmentes növendékei.** A Székely-féle magánpolgári iskolának a város segélyt szavazott meg a múltban, de azzal a kikötéssel, hogy a tandíjmentes tanulók kiválasztásában a városnak bizonyos jogai lesznek. Most a magán polgári iskola igazgatósága betérjesztette a városi tanácshoz azon öt növendék nevét, akiket tandíjmentességre ajánl. A városi tanács holnap délelőtti ülése fog ezen ügyben határozni.

— **Unitáriusok figyelmébe.** Értesítem a Debrecenben és a Debrecen vidékén lakó unitárius atyámfiait, hogy a Magyar Unitárius Egyház képviselő tanácsának f. évi augusztus 30-án tartott ülésének határozata értelmében a Duna—Tiszamenti Unitárius Egyházkör eszperese Józán Miklós budapesti unitárius lelkész f. évi november hó 26-án, szombaton a déli vonattal Debrecenbe érkezik az itteni unitárius atyafiak látogatására. Ez alkalommal másnap az Advent első vasárnapján később meghatározandó és közlendő helyen tanítással kapcsolatos istentiszteletet fog tartani s ugyanakkor, amennyiben elegendő számban jelentkezének hívek, urvacsorát oszt és mindkét nembeli fiatalság egyuttal confirmálhat is. Felkérem tehát kedves atyámfiait, hogy nálam a Menekültügyi Hivatalban (Simonffy-u. 1/c.) a délelőtti órákban akár szóban, akár írásban evégből jelentkezni sziveskedjenek. — Székely Ferenc, ny. műszaki főtanácsos.

— **Kardoss Géza újabb kérelme.** Mint azt annak idején megirtuk, a városi tanács még a múlt évben néhány zenedei kottatartót a Csokonai-színház zenekarának rendelkezésére bocsátotta egy évre, Most Kardoss igazgató beadványában még egy évre kéri a kottatartókat.

— **Adományok a menekülteknek.** Közlebről az alábbi adományok érkeztek be a menekültek részére: Dr. Tápay Károlytól 50 kor., nyiregyházi megbízott utján Czulaházi Arthurtól 500 kor., Nagy Károly elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címen Szabó Károly ny. állatorvostól 30 kor. E nemes adományokért hálás köszönetet mond az O. M. H. debreceni kirendeltsége.

— **A kalap tanfolyam,** amelyet a Szent Erzsébet Egylet ipari szakosztálya rendez, december 1-én kezdődik, miután elsőrendű oktatót csak akkorra kaphatunk, miért is kérjük a jelentkezést addig fenntartani. A játék, baba, nyakkendő, házipolc tanfolyam november hó 1-én kezdődik. Jelentkezni lehet Engeszer Józsefnél, Timár-u. 5. A készített tárgyak értékesítéséről gondoskodunk.

— **Szenzációs nyeremények.** Egy millió, két millió, sőt három millió koronát is nyerhet az új magy. kir. osztályosjátékon. Hivatalos árak: egész 96—, fél 48—, negyed 24— kor. Megrendeléseket pontosan teljesít október 30-ig és az új játéktervet, valamint a megrendelt sorsjegyet azonnal megküldi a Bank részv. társ. Budapest Andrassy-ut 60 a népszerű bankház, mely 20 év alatt sok milliót fizetett ki. Megrendelés levelezőlapon is eszközölhető.

— **Új irodalmi lap.** Békéscsabán december elején nagyszabású irodalmi szemle fog megindulni *Holnap* címmel *Ligethy Béla* lap-szerkesztő szerkesztésében. Az új irodalmi szemleben szóhoz fog jutni az ország új és fiatal írógárdája és karácsonyra már kibocsájtják a *Holnap* Almanachját az 1922. évre, mely az előjellekből ítélve irodalmi esemény lesz. A *Holnap* körül csoportosult írók társaságában Debreczenből *Oláh Gábor* és *Maizner János* foglalnak helyet. A *Holnap* Almanachjára, amelynek bolti ára 50 korona, előfizetéseket elfogad a *Hajdúföld* kiadóhivatala.

— **A fuvarátalányok ügye.** Mint ismeretes, a városi tisztviselők ló- és fuvarátalányának rendezése még nem dőlt el. Épen ezért a közgyűlés megbizta a városi tanácsot, hogy a jövő évre igyekezzen megoldani a kérdést. A városi tanács megbízása folytán dr. *Vass Károly* tb. tanácsnok készíti most elő ezt az ügyet. A kérdés rendezésénél három megoldási mód kínálkozik: 1. Vagy a város ad a külső szolgálatot teljesítő tisztviselőknek lovat, takarmányt, kocsit. Ez egyelőre kivihetetlen, mert annyi lóval, kocsival és takarmánnyal a város nem rendelkezik, mint amennyire szükség volna; 2. vagy ingyen földet ad a város ezen tisztviselőknek, amely földön termelt takarmányból eltarthatják szolgálati lovaikat. Ez kedvező megoldás volna, de jelenleg a városi földek haszonbérbe vannak adva s így ezidőszent ez a megoldás keresztül vihetetlen; 3. vagy olyan összegű átalányt ad, a város az érdekeltnek, melyből lótarthatási költségeik fedezhetőek volnának. A számítások most folynak ebben a tekintetben az illetékes ügyosztályon.

— **A közalkalmazottak lábbeli szükséglete és a kisipar.** A nemzeti hadsereg és a terméskészítési ruhaellátásban részesülő más állami alkalmazottak lábbeli szükségletéből 40 százalékban részesülnek a kisipar és szövetkezetei.

Minden kisiparos, minden kisipari szövetkezet részt vehet a szállításban, sőt a kisiparosok erre a célra szállítási csoportot is alakíthatnak.

Bővebb tájékoztatást és részletes felvilágosítást készséggel nyújt a kamara, amely pályázni szándékozóknak ajánlati mintát is bocsát rendelkezésre.

— **Segély az árva-alapból.** A Kövesdy-féle árvatartó-alapból a közgyám 15 ezer korona utalását kérte segélyezésre a városi tanácsból. Mivel ezen alap ingatlanokkal rendelkezik és bírja a nagyobb segélyezést, így dr. *Csűrös Ferenc* kulturtanácsnok 35 ezer korona segély utalását hozza javaslatba. Ebből a 35 ezer koronányi segélyből ruhákat fognak vásárolni, melyeket a szegénysorsu és árva gyermekek közt fognak szétosztani.

— **Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák lakásváltozásának bejelentése.** A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterium rendelkezése folytán a hadirokkantak, özvegyek és árvák felhivatnak, hogy saját érdekükben, illetve hogy ellátási illetményeik késedelem nélkül folyósíthatók legyenek, minden lakásváltozásukat Debrecen város polgármesteri hivatalánál (Népgondozó kirendeltség, Városháza félemelet 12. sz. szoba) személyesen, a m. kir. népjóléti munkaügyi miniszterium számvevősege rokkant ellátási hivatalának pedig, (Budapest, V. ker. Falk Miksa-utca 9. sz.) levelező lapon esetről-esetre azonnal jelentsék be.

— **Füredy F. Gusztáv és a zenede nagyterme.** Mint ismeretes, a városi tanács a városi zenede nagytermét *Füredy F. Gusztávnak* zeneirodalmi estélyeire esténként 200 korona bér ellenében rendelkezésére bocsájtotta. Most *Füredy F. Gusztáv* meghívta estélyeire a városi tanácsot.

— **A gyufára vonatkozó értesítés.** A napilapok mult számaiban oly cikk jelent meg, hogy az Árvizsgáló Bizottság a gyufa árat leszállította. Értesítjük a kereskedőket és a közönséget, hogy az a cikk újságírói közlemény volt s nem a bizottságtól eredt. A kereskedők mindaddig szabadon kalkulálhatnak, míg idevonatkozólag a központi rendelet meg nem érkezik és publikálva nem lesz. *Árvizsgáló bizottság.*

— **Felülfizetések nyugtázása.** A „Kath. Otthon” által szeptember hó 25-én rendezett jótékony célu kulturális felülfizetést: dr. *Lindenberger János* 200 K, *Trássy Géza* 106 K, *Kresznerits Gy. Ferenc*, *Latkóczy állapásfőnök*, *Szent-Királyi Tivadar*, *Willhelms Emil* 100—100 K, *Csanak Józsefné*, *Majerszky Mihályné* 50—50 K, *Hubert Ottó* 30 K, dr. *Láng Nándor* 25 K, *Harkányi Ede* 20 K, Sz. I. 18 K, N. N. 10 K, *Báthory Olga*, *Kocsis János*, N. N. 6—6 K, *Kanszky Márton*, *Varga István* 4—4 K. Fenti felülfizetésekért hálás köszönetet mond az „Otthon” elnöksége.

— **Halálozások.** Harangi Emma 14 éves, *Biró Ferenc* 80 éves, *Pataki László* 8 hónapos, *Nagy Károly* 20 éves, *Füzessy László* 10 éves, *Grün Sámuel* 50 éves, *Fráter Gyuláni Sárközy Hermia* 71 éves, özv. *Finta Istvánné* *Bodó Jusztna* 68 éves, *Csiki Bertalan* 18 éves, *Ambró Margit* 20 éves, özv. *Kállai Andrásné* *Burus Zsuzsanna* 56 éves.

A csorbagáton

A haldokló, őszies délelőtt, amint
Sétálok magam az „Arany-Bika” előtt,
Gondolatom tova-tul, messze révedez,
Itt ma minden más, mint volt régen, ezelőtt.

A Kossuth-szobor körül egy csomó paraszt,
Napharintotta arcuk csupa értelem;
A rut, nagydőkről, nagy tanácsot tartnak.
Rajtuk jártatom mohón, kíváncsin szemem.

Óh, drága földiek, kedves ismerősim
Itt azok a paraszti, báránnyör gubák,
Kifent bajszok, a tuzok tollas kalapok,
A hosszú száru, füstölő, tajték pipák. —

És nézem őket, hosszan, áhitattal;
Eszembe jut a végtelen nagy Hortobágy:
A cifra ménes, a csorda, a birka nyáj,
A gémes kut és a százsorszép Délidő.

A naplemente, a pásztor furulyája,
A méla dal, a fénylő esti-pásztorútegek;
A korcsmáros kacéran szép arcu lánya
— Oh, mind, mind, mind, hova tűntetek? . . .

És állok szótlan és bámulok pár percig,
A szemeim előtt látom elvonulni
A bohó gyermek évek bíbor bársonyát . . .
. . . Oh miért is kellett mindennek elmúlni! . . .

MAIZNER JÁNOS.

Művészet

Dante emlékünnepe

Az Arany János Társaság a jövő vasárnap, e hó 23-án délelőtt 11 órakor tartja Dante emlékére az *Uránia* mozgószínházban a már előzőleg hirdetett és ismertett ünnepélyt. Dante a keresztény középkor legnagyobb költője, akinek hallhatatlan művét: „Divina comedia”-t, magyarra eddig Szász Károly és Babits fordították le. Dante 1321-ben szeptemberben halt meg és ennek 600 éves évfordulóját ünneplik most világszerte mindenütt. Az Arany János Társaság Debrecen kulturájának kíván szolgálni az ünnepély rendezésével.

A jegyek árai: I. rendű ülőhely 15 K, II. r. ülőhely 10 K, III. rendű ülőhely 5 K és a vigalmi adó. Jegyek az *Urániában*, *Antalfynál*, *Nizzaiban* válthatók.

Képkiallítás

Csűrös Béla okt. 23-án nyitja meg műtermi kiállítását. (Péterfia-u. ref. főgimn. II. em. 6.) A kiállítás a megnyitás napjától nov. 10-ig marad nyitva. Napsütéses tájképek, borus hangulatok, pasztellportrék, vízfestmények és ceruzarajzok váltakoznak a kiállítás anyagában. Erős színérzék, valódi elmélyedés és a színek kelemes kompozíciója ragadják meg a nézőt.

Részletesebben a megnyitás után ismeretjük a kiállítást, de már most felhívjuk a szépet szerető közönség figyelmét a nem mindennapi kulturális rendezésre, amit *Csűrösnek* már eddig is elismert művészete biztosít.

SZÍNHÁZ.

Színház és Mozi. Elevenen szerkesztett színházi lap indult meg e címmel Debreczenben, dr. *Halasi Andornak*, a *Tiszántúli Ujság* szerkesztőjének a kiadásában és felelős szerkesztése mellett. Nem közhely, ha azt mondjuk, hogy hézagot pótol ez a hetenkiert egyszer megjelenő szaklap, mert egyetlen e téren városunkban. Az egy-egy héten át előadásra kerülő szindarabok rövidre összefoglalt meséjét és élvezetes modorban előadott méltatását adja a közönségnek, mely ilyen módon teljesen mellőzhető a színlapokat, mert e lapban a szereposztást is a maga egészében megtalálja.

Meglepően szép és izléeses a lap kiállítása is, ami a Magyar Nemzeti Lap és Könyvkiadó társaság nyomdáját dicséri.

Egyes szám ára, a Csokonai színház és az összes mozik teljes heti műsorával és színlapjával együtt 3 korona.

A Cigánygrófnét ujtotta föl tegnap este a Csokonai-színház s a tavaly sikeres operett most is hatott. Ez azonban nem a sekélyes librettónak s a nagyot akarásánál fogva bombasztikus zenének, amelynek van egy pár kedves dalformája, hanem a kipróbáltan jó együttesnek az érdeme, amelyben az új szereplők is megfelelően tudtak elhelyezkedni.

Helvey Erzs egyénisége kevésbé tudott a szerephez hozzászólni, de kulturált éneke finom játéka most is sikert biztosított számára, *Kálmán Manc* temperamentumos, kedves és jól táncoló cigánylány volt s kifejező készsége is nagyot fejlődött és *Göndör* is elfogadhatóvá tette a túlságosan passzív alakot. A régi szereplők: *Szigeti*, *Heltai*, *Nádossy* és *Mátray* a régi jók voltak, az előadásban azonban a tavalyihoz képest nagyon is sok volt a döccenés.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Csokonai színház — vasárnap. Délután mérsékelt helyárrakkal az idény legnagyobb sikerű operettje, az *Offenbach* körül színe *Helvey Erzs*, *Kálmán Manc*, *Bródy*, *Szigeti*, *Heltai* felléptével. — *Este* a kis cukros kerül színe. A közönség harsogó kacagása és szünni nem akaró tapsorkánja a legnagyobb francia vigjáték előadását. Ma is *Kardoss Géza* játsza a főszerepet, címszerepet a vigjátékban is egyaránt kiváló *Kálmán Manc* és a legjobb vigjátéki együttes: *Bánhid*, *László*, *Árkonyi*, *Lux* és *Mátray*.

Hétfőn A) börtönben a *Cigánygrófné* kerül színe a Csokonai színházban. A páratlan sikert aratott operette főszerepeit: *Helvey*, *Kálmán Manc*, *Szigety*, *Göndör* és *Nádossy* játszák. A második felvonás szőlőjét *Utassy Gizi* táncolja.

A Sátán fia utolsó győzedelmes része 6 felvonásban „Az acél börtön”. Azonkívül „Zigottó és a kémek” című 2 felv. amerikai burleszk ma vasárnap utoljára van műsoron az *Urániában*. Délután 3-tól félhelyárrakkal, 5, 7 és 9-től rendes árak.

Nobody első három része, azonkívül a „Büvös szemek” amerikai exotikus filmjáték 5 felvonásban. *Jessy* és *Bessy Bolly* ikernővérek amerikai táncfenomének és híres szépségek játékaival hétfőn 4, 7 és 9 órakor az *Urániában* rendes helyárrakkal kerül bemutatásra, *Jegyelővétel*.

Ha megfújják a trombitát általános közkívánatra okt. 20, 21, 22, 23-án 2 és fél óras előadásban *Veres Tóni* és *Sovánka Sándor* zenekara kíséretével mérsékelt felemelt helyárrakkal az *Urániában*. *Jegyelővétel* folyamatban.

Ezeregy éjszaka. Szines francia *Pathé* film 6 felvonásban. Ma utoljára mutatja be ezt a ragyogó szépségű filmet az *Apolló*, 3 órakor félhelyár 5, 7 és 9-kor rendes helyár.

Ohnet világhírű regényét Sarah grófnét, *Franceska Bertini* a nagy olasz művésznő főszereplésével hétfőn mutatja be az *Apolló*.

Ma vasárnap 3, 5, 7 és 9-kor
Uranus **Barré czirkusz**
7 felv. a világ legjobb kalandor és czirkusz filmje.

A Keletmagyarországi Baromfi és Galambtenyésztők egyesületének hivatalos közlönye.

Egyesületünk alapszabályai

(Folytatás.)

3. **Főtájtár.** Az egyesület ügyeinek vezetését ellátja, a gyűlések napirendjére tűzött tárgyakat előkészíti és előadja, a hozott határozatokat végrehajtja, az egyesület levelezéseit az elnökkel egyértelműleg elintézi. Az egyesület tagjait nyilvántartja s az állatok törzskönyvezését fogantatosítja. Az egyesület évi működéséről a közgyűlésnek beszámol s általában az egyesületi tagoknak a szükséges felvilágosításokat megadja. Őrzi az egyesület pecsétjét.

4. **Tájtár.** A főtájtár akadályoztatása esetén helyettesíti, a gyűlések jegyzőkönyveit vezeti s általában a főtájtár teendőinek ellátásában segítkezik.

5. **Pénztárnok.** Az egyesület tagsági díjainak beszedéséről kellő időben gondoskodik, a díjnyugtákat kiállítja s az ellenőrrel ellenjegyezteti. Az egyesület vagyonát anyagi felelősség mellett kezeli és őrzi, a befolyt pénzeket — amennyiben 100 K-át meghaladnak — takarékpénztárba helyezi. A választmány által megállapított összegeket az elnök utalványra kifizeti; a pénztári okmányokat megőrzi, a pénztárkönyvet vezeti, az évi mérleget és költségvetést elkészíti, azokat a választmányhoz beterjeszti. A pénztár vizsgálatára kiküldött bizottságnak, valamint az ellenőrnek is a könyveket rendelkezésre bocsátja s a szükséges felvilágosításokat megadja.

6. **Ellenőr.** Az ellenőr a pénztárkönyvek és számadások helyességéről bármikor meggyőződést szerezhet s általában a pénztárnok működését ellenőrzi. A tagsági díjak nyugtáit ellenjegyezi.

7. **Gondnok.** Az egyesület ingó vagyonát kezeli és arra felügyel, a leltárkönyvet vezeti. A választmány határozatait az ingóságokat illetőleg végrehajtja. A létesítendő telep vezetését ellátja s azt a legnagyobb gondossággal kezelteti. Versenyek és kiállítások rendezését ellátja, az esetleges szállítmányozásokat gondosan eszközözi. Végül az egyesületi helyiség berendezéseire felügyel s a könyveket, iratokat és szaklapokat megőrzi.

8. **Választmány.** A választmány 24 tagból s a fentebb elsorolt tisztviselőkből áll, kik az üléseken mindannyian szavazati joggal bírnak. A választmány a hatáskörébe utalt egyesületi ügyekben határoz s a közgyűlés tárgyait javaslatokkal ellátja.

9. **Gyűlések.** Az egyesület gyűlései közös választmányi gyűlések.

1. **A közgyűlés.** A közgyűlés rendes és rendkívüli. Az egyesület rendes közgyűlése minden év első negyedében megtartandó s annak tárgyai a meghívóban közlendők. Rendkívüli közgyűlések 10 rendes tag írásbeli s a tárgyat is tartalmazó kérelmére bármikor összehívhatók. Hasonlóan összehívandó az elnökség által a rendkívüli közgyűlés mindannyiszor, valahányszor azt az egyesület érdeke megkívánja.

A rendes közgyűlés tárgyai: 1. A főtájtár által szerkesztett s a választmány által javaslattal ellátott évi jelentés. 2. Tisztikar két évenkénti megválasztása, mely 10 tag kérelmére titkos szavazással is történhetik. 3. Pénztári jelentés és zárószámadás az egyesület vagyonáról. 4. Költségelőirányzat és az évi tagsági díj megállapítása. 5. Gondnoki jelentés az egyesület ingó vagyonairól. 6. Alapszabályok esetleges módosításai. 7. A közgyűlést megelőzőleg 5 nappal előbb az elnökséghez beadott indítványok tárgyalása. 8. Határozathozatal az egyesület esetleges feloszlása s vagyonának hovatartozása tárgyában.

A közgyűlés határozatképességéhez a tagok legalább $\frac{1}{3}$ részének jelenléte szükséges. Amennyiben határozatképtelenség állapítható meg, ugy 14 napon belül új közgyűlés hívandó össze, mely a megjelent tagok számára tekintet nélkül végérvényesen határoz. A gyűlések jegyzőkönyveit a titkár vezeti, s azt az elnök

alírja és két tag hitelesíti. Azon közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok módosítására, az egyesület feloszlására s a vagyonnak hovatartozására vonatkoznak, végrehajtás előtt jóváhagyás céljából a m. kir. földmivélségi miniszter urhoz felterjesztendők.

2. **Választmányi gyűlések.** Választmányi gyűlés mindannyiszor összehívandó, ahányszor azt az egyesület érdeke megkívánja; a választmányi ülés azonban legalább két havonként megtartandó. A választmányi gyűlés hatáskörébe tartoznak: A közgyűlés tárgyait előkészítése s azoknak javaslatokkal ellátása. Az egyesület mindennemű ügyeinek tárgyalása s azokban határozathozatal. Az egyesületi vagyon kezelésének ellenőrzése, melyet két választmányi tag, — mint számvizsgálók, kiküldése által gyakorol. A tagok felvétele és kizárása felett titkos szavazással határoz. Versenyek, kiállítások és vásárok tartásának elhatározása, azok irányítása és rendezése. Szakosztályok és mintatelepek felállításának elrendelése, ezek működésének irányítása és ellenőrzése. A választmány azon esetben határozatképes, ha azon az elnökön kívül legalább 10 szavazati joggal bíró tag jelen van. A választmányi ülések jegyzőkönyveit a titkár vezeti s azokat az elnök aláírja és két tag hitelesíti.

10. **A tagsági jegy.** Tagsági jegy névre szól és mindaddig érvényes, míg az illető az egyesület elismert tagja. A tagsági jegy a személyazonosságot igazolja s esetleg belépő jegyül is szolgálhat.

11. **Az egyesület vagyona.** Az egyesület vagyonát képezik: Az alapító, rendes és pártoló tagok által befizetett tagsági díjak, továbbá adományok, versenyek és kiállítások jövedelmei, vásárok rendezése alkalmával a választmány által az eladási ár után megállapított legfeljebb 10%, az egyesület útján vásárolt vagy eladott tenyészanyagok árának 5%-a. A létesítendő egyesületi szaklap előfizetési és hirdetési díjai, továbbá az egyesület leltározott ingóságai.

12. **Felosztás és feloszlás.** Amennyiben az egyesület bevételei a kiadásokat nem fedeznék, a felosztás a tagok $\frac{2}{3}$ részének kívánságára közgyűlési határozattal kimondható. Ezen közgyűlési határozatban az egyesület ingó vagyonának jótékony célra leendő fordítása iránt is intézkedni kell. Ha az egyesület ezen alapszabályok szerint megállapított hatáskörét túllépne vagy működése által az állam érdeke ellen cselekednék, a m. kir. kormány által működésében felfüggeszhető s a megejtendő vizsgálat eredményéhez képest véglegesen felosztható vagy az alapszabályok pontos betartására kötelezhető.

Zárókérdés. Ezen alapszabályok az egyesület 1921. július hó 24 én tartott alakuló közgyűlésében megállapítottán, elfogadott s jóváhagyás végett a m. kir. földmivélségi minisztériumhoz felterjesztik.

Debrecen, 1921. július hó 24.

Biró Pál s. k.
elnök,

Dr. Biró Pál s. k.
jegyzőkönyvvezető.

Hivatalos órák. Felkéri az elnökség különösen kezdő tagjainkat, hogy a vasárnaponkénti hivatalos órák (10—11-ig városi ház földszinti 10. sz. szoba) alatt is igyekezzenek az érintkezést a vezetőséggel felvenni, hogy ezáltal a szak- és tenyészügyi híreket saját előnyeikre felhasználhassák.

A szakszerű tenyésztés elismerése. A múlt hónap egyik vasárnapján régi kedves ismerősünk kereste fel Szombathelyről a debreceni galambtenyésztőket. Dr. Rupánovics János Máv. felügyelő urat hosszú évek után újból szerencsénk volt körünkben üdvözölni. Ez alkalommal egész napját annak szentelte, hogy a tenyésztők állományait megtekintse s a debreceni egyesületi étellel megismerkedjék. Hogy a külföldön is szaktekintélynek örvendő sportbarátunk milyen impressziókkal távozott el, csak most árulta el, mikor a fővárosban megjelent „Baromfigazdaság” c. szaklap f. okt. 1-i

számában „Debreceni élményeim” címen itteni tapasztalatait részletes birálat keretében leírja. Közvetlen melegséggel, de kellő tárgyilagossággal bírálja cikkében az egyes tenyésztők állományait s a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozik a látott galambfajták kiválóságáról. Végezetül pedig valósággal mintaképpül állítja az ország tenyésztőinek táborára elé a debreceni galambászokat és azok állományait. Nem várt és nem is remélt kitüntetés ez a debreceni galambtenyésztőknek. Amidőn a szép és elismerő szavakat tiszteletteljes köszönetünk nyilvánítása mellett első sikerként kellemes emlékeinkbe zárjuk, azon buzdító gondolatról vagyunk áthatva, hogy ezek után még nagyobb összetartással s még fokozottabb ügyszeretettel törekszünk törekszünk céljaink megvalósítására, hogy elérhessük a baromfi- és galambtenyésztésnek azon magas nivóját, mellyel a külföldet már a háboru előtti években is megközelítettük.

Felhívás alapító tagságra. Egyesületünk választmányának több tagja elhatározta, hogy az egyesületi vagyonnak szaporítása s így céljaink minél előbbi megvalósíthatása érdekében alapító tagul is belépnek az egyesületbe. Amidőn ezen örvendetes hírt t. tagtársaink szives tudomására hozzuk, ezuttal azon kéressel fordulunk hozzátok, hogy hasonló áldozatkész elhatározással sziveskedjenek egyesületünk ügyét támogatni s az alapítók számát szaporítani. Ismételtén kérjük továbbá t. tagtársainkat, hogy lapunk előfizetésére (vasárnaponkénti szám 1/2, évre 26 K) és egyesületünkbe leendő belépésre új tagokat gyűjteni és hirdetéseket feladni sziveskedjenek, mert csak buzgó ügyszeretet mellett lehetséges kitűzött céljainkat megvalósítani. Ezekre vonatkozólag Csapó László ügy. alelnökhöz (Kigyó-u. 53.) sziveskedjenek fordulni.

Kiállítás előkészítése. Választmányunk határozata értelmében a jövő év elején megtartandó országos kiállításunkra már most felhívjuk tagtársaink s az érdeklődők figyelmét azon kéressel, hogy a kiállítás költségeire létesítendő alaphoz adományaikkal hozzájárulni sziveskedjenek, mert annak megvalósítása nagy áldozatokat igényel.

GERŐ ruha árjegyzéke:

Férfi öltöny és felöltők	K 2400-tól feljebb
Füü öltöny és felöltők	K 1600-tól feljebb
Gyermek öltöny és kabátok	K 670-től feljebb
Rövid téli kabát, szörme és bőrbekecsék nagy választékban olcsó szabott árak mellett kaphatók	

Gerő Ernőnél Debrecen

Piac-utca 69. (Megyeházzal szemben.)

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **Piac-u. 63. sz.**

Hajdusági Répes Naptár

November közepén fog megjelenni a „Hajdusági Répes Naptár”.

A naptár egy szellemi rószóval, mint más érdekes tartalmánál fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőinknek, akik legálabb egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetéseket a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

A tőzsde

Zürichi zárlatossá október 13. (MTL) Berlin 380, Holland 180.— Newyork 530, London 3066, Páris 3870 Milánó 2050 Brüsszel 4050, Koppenhága 104.— Prága 590.— Budapest 80— Zágráb 300, Bukarest 300, Varsó 15, Bécs 25, Osztrák lebeltyeg 19.
Budapesti zárlat október 13. (MTL) Magyar hitel 1805 Osztrák hitel 645, Angol-Magyar bank 728, Leszámit bank 750, Magyar-Olasz bank 820, Jelz hitelbank 215 Keresk. bank 6900, Pesti hazai első 22250, Borsod-miskolci 39.00
Valuták. Napoleon 2010—90, Angol font 2520—1670, Dollár 648.—, Francia frank 4625—800, Márka 480.—, Lira 2275—2530, Osztrák kor. 29 1/2—23 1/2, Rubel 29—30 Lei 530.—, Sokol 716.—, Svájci frank 9500—9500 Korona dinár 950.—, Frank dinár 840—845, Lengyel márka 19—20.

Dollárt

Simon György

és más idegen pénzt, aranyat és ezüstöt legelőregyágabban vesz
 DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

NAGYENYEDI

Kovács Arcz-kenőcs

ÉS BORAX-SZAPPAN
 valódi békébeli minőségben ismét kapható mindonütt
 Vidéki postai szétküldés naponta!
 Főraktár
 Budapest, VIII. Bezerédi-utca 3. sz. alatt.

Csendőrség lisztadagja.

A csendőrség tagjai részére kiadott zöld színyomású átjukkaszott lisztkenyvekre heti 280 dkg. liszt szolgáltatandó ki, nem pedig 240 dkg., mint az október 15-én megjelent közleményben tévesen közölve lett.

Debrecen, 1921 október 15.

A polgármester helyett:
 ZÖLD, tb. tanácsnok.

Cséplőgép lokomobil javítását

és mindenféle más gép és gazdasági eszköz szavatosság mellett, határidőre vállaljuk. —
 Javítsassa meg gépeit a munkaidő előtt hogy idejében használhassa azokat!
 Debreczeni Mezőgazdasági Gépgyár R.-T., Debreczen.
 Telefon: 7-51. Sörgyűzeim: Gépgyár.

Gazdasági VAS ÁRUH, takarékhonynak és lemezdedények beszeresethetők:
 TELEFON: 6—20
 Bakos István
 vas-kereskedésében. Egy tanuló felvétetik.

Tűzgyújtó

papírt ingyen vihetnek előfizetőink lapunk nyomdájából Piac-u. 59. szám.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Debreczen, Piac-u. 59.

Apró hirdetések

3—4
 középiskolát végzett fiú tanulóknak felvétetik lapunk nyomdájában.

Ólmit

veszek bármilyen mennyiségben. Cim a kiadóban.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
 PAULÓ I.
 Sathyányi-utca 22.
 Telefon 1265.

Szabászati

tanfolyamra tanítványok felvétetnek, bent lakó is Jézernickyné Miklós-utca 43. Készítik mindenféle női ruhát, kabátot.

Butorozott

szobát keres nőtlen úriember. Ajánlatokat lapunk kiadójába kerek

Berakóleány

azonnal felvétetik lapunk nyomdájában.

Női szabó

készít mindenféle női ruhát, kabátot úri háznál Miklós-u. 43.

Butorozott

szoba azonnali kiadó ugyanott egy vaskályha eladó. Cim a kiadóba.

Tejet

állandó szállásra keres Borbély Ferenc úszeres Vigkédvü Mihály-u. 25

Szatmári

gőzmalom társulati részvényért legmagasabb árat fizetek. Vajda Lajos Hatvan-utca 21.

Egy

jó családból való 14—16 éves keresztény fiú süttőtanulónak felvétetik Brummer János süttőmesternél Hajduszereszlón

Vasabroncs

kilóra kapható lapunk kiadóhivatalában.

Riuhancsok

felvétetnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

9 család

méhtörzs. bőven ellátva mézzel eladó Szabó Márton méhészk Kaba 17. sz.

TANULÓLEÁNY

felvétetik lapunk nyomdájában.

Mosott rongyot

keres lapunk kiadóhivatala megvételre.

Forgács István

rádórás
 Dédopos-u.

Telky Józsefné

szűcs, elvállal boák, muffok stb. készítését és átalakítását, szörme kabát bélelését és gallérozását Honvéd-u 32.

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

legreggebben fennálló temetkezési vállalat elismert legelőregyágabban és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Közalkalmazottak és munkásoknak nagy árgengedmény. Üzlet: Kossuth-u. 2. (Városháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

Dr. Flasch-féle

Skaboform kenőcs

ujból kapható.
 Leghamarabb megszünteti
VISZKETE G SÉGET
 sömört, ótvart, rühességet.

Nem piszkít, szagtalan, nappal is használható. 15, 25 és 40 K dobozokban. Bedörzsölés utánra való Skaboform-puder 7 K Kén és kátrány-szappan 20 K.
 Kapható minden gyógyszerárban

TYUKSZEMET,

börkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolítja Dr. Flasch-féle

CANNABIN

1 üveg 20 K. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Török József R.-T. Budapest, VI., Király-utca 12.

KARDOS LÁSZLÓ

Debreczen, Kossuth-utca 9.

Len és pamutvásznak, siffonok Barchetek, fiannelek, zephirek
 Női fehérneműk } készen
 Férfi fehérneműk } és ren-
 Gyermek fehérneműk } delésre
 Asztalneműk, törülközők, tör-
 lök, harisnyák, zsebkendők,
 himzések, kötények, kendők,
 pokrócok, paplanok, ágyszer-
 tők, madracok.

Csakis jó minőségekben.
 Határozott árakon.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Káliszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

'Radikál' patkányirtó szerstb.

Telefon 14-80. legelőregyágabban szereshetők be Telefon 14-80
 Korzó Drogueria Debreczen, Piac-utca 42. sz.

Üvegfalat

6—8 méterest kerek-
 sek megvételre. Aján-
 latokat a kiadóba
 kérek.

Kőváry és Altmann

szűcs mesterek
 Debreczen, Piac-utca 42.
 Pannonia szálló udvar
 Mindenféle szűcs munkákat szak-
 szerűen készít a legelőregyágabbi divat szerint.
 Ugyanott kész munkák kaphatók.
 Megrendeléseket pontosan eszközöl.

Fehértói temetkezési intézete

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM. (Saját ház.)
 Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91.

Végez temetéseket helyben és vidéken ju-
 tányos árban személyes felügyelet mellett.
 :: Exhumál és hullaszállítás vállal! ::
 Raktáron: ÉRCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT

budapesti magas árakat fizetnek

Kramer Simon

utca 12.

Stern József

R.-T.
 BUDAPEST, JV. CALVIN-TÉR 1.
 Alapítva 1859.

A nagy drágulás ellenére az ösz-
 szes osztályainkon az áruk az eddigi
 olcsó árakon kerülnek eladásra.

Rész női ruha osztály:

Őszi felöltők a legdiva-
 tosbab kivitelben K 1950-től
 Esőköpeny impregnált
 vízhatlan anyagból 1250-től
 Selyem trizó női ruha
 divatos himzéssel 3600-tól
 Legújabb himzett gyapju
 női ruha 3100-tól
 Pongyola, jómínőségű
 flanelből 850-től
 Pongyola, finom minősé-
 gű egyszintű pamut
 ratinéből 1250-től
 Téli kabátok szőrmedisszel és egé-
 szen szőrmeből nagy választékban

FEHÉRNEMŰ-OSZTÁLY:

Fehér ing fehér szegé-
 lyes mellel K 490—
 Férfi ing francia piké-
 mellel 590—
 Szines férfi ing, két kü-
 lön gallérral K 450-580—
 Férfi trizó ing, valódi
 „Benger“-féle, esikos
 zefir mellel 320—
 Gyapju és teveször ta-
 karók 800—
 Cloth- és kasmir-papla-
 nok gyönyörű kivit. K 2450—
 Saját készítményű női fehérne-
 műek és cseceemő-kelengyék ál-
 landóan nagy választékban.
 Ágyeműk himzett és szegélyes
 kivitelben a legjutányosabb árakon

Kötött és szövött áru osztály:

Kötött női kabátok min-
 den színben K 1950-től
 Garnitúra: kabát, átvető
 és sapka a legfino-
 mabb tiszta gyapju
 minőségben K 3700-tól
 Harisnyák, fehér, szürke
 barna és fekete szín-
 ben, p. K 80-tól
 Férfi szokni, egyszintű és
 cikozott K 75-től
 Átmeneti keztyű divat-
 színben párja K 180—
 Női referm trizó nadrág
 fehér és fekete színben 325—
 Jéger alsó tricók, Bé-bé-kabátok,
 gyermekujjas, téli nagykendők és
 kötött selyem átvétők minden
 árban, raktáron.

Viszonteladónak
 árkedvezmény!
 4000 koronán felüli megrendelé-
 seket teljesen bérmentve szállítunk

STANIOL

fehér és minden színben az összes
 szakmákhoz állandóan raktáron
 Bröder Teich Staniolgyárának Magyar-
 országai vezérképviseletének irodáknál Kun
 Izidor Budapest, VI., Nagy János utca 6.
 Telefonhívószám 17-40.

ÓCSKA

STEINER, Eötvös-u. 110.